

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน โรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญที่สุด เป็นสถานที่ที่จะสร้างคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ คือเป็นผู้ที่มีสมรรถภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม พร้อมทั้งมีความรู้ความสามารถที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมต่อไป การสร้างเด็กให้เป็นผู้มีความสามารถดังกล่าวต้องอาศัยการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งก็เป็นหน้าที่ของครูอาจารย์โดยตรงในการจัดการสอน จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถที่เด็กจะรับได้ และต้องเป็นผู้ที่จะช่วยเสริมสร้างความสามารถของเด็กให้พัฒนาเต็มที่ ครูอาจารย์จึงต้องเป็นผู้รู้จักสังเกต มีความคิด วิจัย วิจารณ์ที่ดี มีความเข้าใจถึงเหตุและผลของความเป็นไปในตัวเด็ก มีความรู้ในอันที่จะประกอบกันเข้าเพื่อเข้าใจ แก่ปัญหาและพัฒนาความสามารถของเด็ก การศึกษาเกี่ยวกับเด็กในโรงเรียนนั้น นักจิตวิทยาและนักการศึกษาให้ความสนใจในหัวข้อใหญ่ - สามประการ คือ สติปัญญา บุคลิกภาพ และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน¹ ซึ่งอาจจะเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างกันในส่วนประการนี้ หรือเป็นการศึกษาเฉพาะอย่าง ซึ่งผลการวิจัยเหล่านี้มีประโยชน์ในการประกอบความรู้ความเข้าใจให้กว้างขวางขึ้น

เกี่ยวกับบุคลิกภาพ จากการอธิบายของ ไอเซนค² (Eysenck) ทำให้เข้าใจว่า บุคลิกภาพนั้นอาจพิจารณาได้เป็นสองมิติ (dimension) มิติแรกคือด้านการแสดงตัว-

¹Donald R. Green, Educational Psychology (New Jersey: Prentice-Hall, 1964), p. 7.

²H.J. Eysenck and S.B.G. Eysenck, Personality Structure and Measurement (London: Routledge & Kegan Paul 1970), p. 253.

และเก็บตัว ซึ่งประกอบด้วยลักษณะย่อย ๆ ได้แก่การมีส่วนร่วมหรือไม่ร่วมมือ (participation-withdrawal) เข้าสังคมหรือแยกตัว (sociable-isolated) เข้าใกล้หรือถอยหนี (approach-withdrawn) กระตือรือร้นหรือเฉื่อยชา (active-inactive) มิติที่สองคือลักษณะทางอารมณ์ ซึ่งได้แก่การเป็นคนแข็งแกร่งหรืออ่อนแอ มั่นคงหรือไม่มั่นคง และลักษณะการแสดงออกทางอารมณ์ เช่น วิตกกังวลและอื่น ๆ

ในค่านสติปัญญา บิเน็ต³ (Binet) ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มสร้างแบบทดสอบสติปัญญา ให้ความหมายว่า สติปัญญาเป็นผลรวมของกระบวนการขั้นสูงของสมอง ซึ่งจะวัดได้โดยการใช่แบบทดสอบสติปัญญา

เวคสเลอร์⁴ (Wechsler) ผู้ซึ่งได้สร้างแบบทดสอบสติปัญญาที่มีชื่อเสียงอีก ผู้หนึ่งอธิบายว่า สติปัญญาเป็นผลรวมของความสามารถของบุคคลที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีจุดประสงค์ มีการคิดอย่างมีเหตุผลและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทอนไดค์ (Thorndike) และ เฮเกน (Hagen)⁵ อธิบายว่า ในค่านที่เกี่ยวกับการวัดสติปัญญามักจะเน้นถึงสติปัญญาที่เป็นเชิงนามธรรม (abstract intelligence) ซึ่งหมายถึงความสามารถที่จะแก้ปัญหาที่เป็นเรื่องของการคิดและสัญลักษณ์ ซึ่งแบบทดสอบสติปัญญาในแง่นี้เรียกได้ว่าเป็นแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน

---

³R.L. Ebel and others (comps.), Encyclopedia of Educational Research (London: The McMillan Company, 1969) p. 656.

⁴Ibid.

⁵R.L. Thorndike and Elizabeth Hagen, Measurement and Evaluation in Psychology and Education (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1969), p. 340.

ชวาล แพทย์กุล และคณะ⁶ อธิบายว่า ความถนัดทางการเรียนเป็นสมรรถภาพ
 เบ็ดเสร็จของสมองอันเป็นผลรวมจากความรู้และประสบการณ์ที่ฝังงอเพื่อนำไปแก้ปัญหา
 เฉพาะอย่างใดอย่างที่มีประสิทธิภาพ

บุคลิกภาพและความถนัดทางการเรียนเป็นสิ่งที่ครูหรือผู้ใกล้ชิดอาจสังเกตได้จาก
 ตัวเด็ก บุคลิกภาพอาจสังเกตจากลักษณะการแสดงออก เช่น การชอบสนุกสนาน ชอบ
 เป็นผู้นำ ชอบเข้ากลุ่ม กล้าหาญ เหล่านี้เป็นลักษณะที่พอจะกล่าวได้ว่าเป็นบุคลิกภาพ
 แสดงตัว ส่วนลักษณะที่ขี้อาย เงียบเฉย ไม่ชอบเข้ากลุ่ม ไม่กล้า เหล่านี้ก็อาจนับได้
 ว่าเป็นบุคลิกภาพเก็บตัว แต่ลักษณะทางด้านอารมณ์สังเกตได้ยากกว่าการแสดงตัวหรือ
 เก็บตัว ความถนัดทางการเรียนอาจพิจารณาจากการที่เด็กมีความสามารถสูง หรือต่ำ
 ในการเรียนในโรงเรียน แต่การสังเกตเหล่านี้อาจได้ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ ดังนั้นการศึกษา
 ถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความถนัดทางการเรียนจะช่วยประกอบการพิจารณา
 เหล่านี้ได้เป็นอย่างดีขึ้น

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพและความถนัดทางการเรียนจะช่วยให้
 เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของสองอย่างนี้เป็นไปในแง่ใด เช่น เด็กที่มีความถนัดทางการ
 เรียนสูง มักจะมีบุคลิกภาพในแง่ใด ต่างกับเด็กที่มีความถนัดทางการเรียนต่ำหรือไม่
 ความเข้าใจเหล่านี้จะช่วยประกอบความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และอาจเป็นแนวทางของ
 ความคิดที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ในแง่ใดหรือกว้างขวางออกไปเป็นประโยชน์ต่อ
 วิชาการทางการศึกษาโดยทั่วไป

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ ตอนแรกเป็นการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ
 และตอนหลังเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความถนัดทางการเรียน

⁶ชวาล แพทย์กุล และคณะ, รายงานความก้าวหน้าของโครงสร้างแบบทดสอบ
มาตรฐานชั้นประถมปีที่ 7 (วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513), หน้า 7.

ไอเซนค⁷ (Eysenck) เป็นผู้หนึ่งซึ่งศึกษาอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางครอบครัวที่มีต่อบุคลิกภาพของเด็ก ศึกษาเด็กอายุ 11 ถึง 12 ปี โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory) หรือ JEPI ศึกษาบุคลิกภาพของเด็ก แอวหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับขนาดของครอบครัว อาชีพของพ่อแม่ ลำดับการเกิด และความสนใจของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก ผลจากการศึกษาพบว่า เกี่ยวกับขนาดของครอบครัว เด็กที่มีลักษณะแสดงตัวมักมาจากครอบครัวที่มีขนาดเล็ก เด็กที่มีลักษณะเก็บตัวมักมาจากครอบครัวใหญ่ ความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและชายในเรื่องนี้น้อยมาก เกี่ยวกับลำดับการเกิด เด็กแสดงตัวมักเกิดในอันดับแรก ๆ มากกว่าเด็กเก็บตัว เกี่ยวกับอาชีพของพ่อแม่ มีพ่อแม่ที่มีระดับอาชีพสูงจำนวนมาก เป็นพ่อแม่ของเด็กที่แสดงตัวและอารมณ์มั่นคง ในด้านความสนใจของพ่อแม่ที่มีต่อลูกพบว่า เด็กผู้หญิงได้รับความสนใจจากพ่อแม่มากกว่าเด็กผู้ชาย และการที่เด็กได้รับความสนใจจากพ่อแม่ นั้นมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพตามการแสดงตัวของเด็ก

ชิลด์⁸ (Shield) ค.ศ. 1962 ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพ เป็นการศึกษาจากฝาแฝดเหมือน (identical twins) และฝาแฝดคล้าย (fraternal twins) โดยใช้การประมาณค่า (rating) เกี่ยวกับการแสดงตัวและเก็บตัว และลักษณะทางด้านอารมณ์ จากฝาแฝดเหมือนสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง เป็นฝาแฝดที่ถูกเลี้ยงแยกกันมาตั้งแต่เด็ก 44 คน อีกกลุ่มหนึ่งเลี้ยงมาด้วยกัน 44 คนเช่นกัน เป็นกลุ่มควบคุม และฝาแฝดคล้ายซึ่งถูกเลี้ยงแยกกัน 32 คู่ ผลการวิจัย

⁷H.J. Eysenck, "Personality in Primary School Children," The British Journal of Education Psychology, 38 (1968), 117-131.

⁸H.J. Eysenck, The Biological Basis of Personality (Illinois: Charles C. Thomas, 1970), pp. 197-199.

ส่วนหนึ่งที่แสดงถึงอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพคือ ผาแฝดเหมือนทั้งสองกลุ่ม คือ ที่เลี้ยงแยกกันมาและที่เลี้ยงมาด้วยกันมีความคล้ายกันในลักษณะบุคลิกภาพ แสดงตัวและ เก็บตัว มากกว่ากลุ่มที่เป็นผาแฝดคล้าย และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผาแฝดเหมือน สองกลุ่มพบว่า กลุ่มที่เลี้ยงรวมกันมา มีความคล้ายกันมากกว่ากลุ่มที่เลี้ยงแยกกัน แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อบุคลิกภาพ

เกี่ยวกับความคงที่ของบุคลิกภาพ การวิจัยของ เบย์ลี (Bayley) และ เชฟเฟอร์⁹ (Schaefer) ค.ศ. 1963 ได้ศึกษาโดยการประมาณค่า (rate) พฤติกรรมของเด็กวัยทารก (infancy) ติดตามผลระยะยาวไปหลายปี ผลอันหนึ่งซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของเด็กวัยทารกกับพฤติกรรมของเด็กกลุ่มเดิมเมื่อ อายุ 9 ถึง 12 ปี พบว่า มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก และลักษณะที่คงที่มากที่สุดคือการชอบ เขาสังคม

ทัตเคนแฮม¹⁰ (Tuddenham) ค.ศ. 1959 ก็ได้ศึกษาเรื่องความคงที่ของ บุคลิกภาพโดยใช้วิธีติดตามผลระยะยาว จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งอยู่ในวัยรุ่นและติดตามไปถึง อายุ 30 กว่าปี จำนวน 106 คน พบว่า จากจำนวนนี้ 98 คนมีความคงที่ของบุคลิกภาพ โดยเฉพาะด้านการแสดงตัว เก็บตัว ทั้งในเพศชายและเพศหญิง ลักษณะที่มั่นคงที่สุดใน ผู้ชายคือความก้าวร้าว และในผู้หญิงคือการฟุ้งเฟ้อ

บลูม¹¹ (Bloom) ได้ทำการวิจัยที่ได้ผลสนับสนุนในเรื่องความคงที่ของบุคลิกภาพ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพเมื่ออายุ 17 ปี กับบุคลิกภาพเมื่ออายุ 21 ปี

⁹H.J. Eysenck and S.B.G. Eysenck, op. cit., p. 260.

¹⁰D.C. Dinkmeyer, Child Development (New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1965), p. 318.

¹¹B.S. Bloom, Stability and Change in Human Characteristic (New York: John Wiley and Sons, Inc., 1967), p. 261.

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 586 คน ชาย 402 คน หญิง 184 คน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงถึง .64 ในลักษณะไม่ชอบเข้าสังคมและการคิดมาก

การวิจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับลักษณะทางค่านิยม เช่น ผลการเรียน วิธีเรียน และสติปัญญา

ไอเซนค¹² (Eysenck) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลการเรียน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory) หรือ JEPI ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชายหญิง 400 คน อายุ 11 ถึง 12 ปี แล้วหาความสัมพันธ์กับผลการเรียน ปรากฏว่าเด็กที่มีลักษณะแสดงตัวทั้งชายและหญิงมีความสามารถในการเรียนดีกว่าเด็กที่มีลักษณะเก็บตัว โดยเฉพาะทางด้านเหตุผลและภาษา และเด็กที่มีลักษณะอารมณ์ไม่มั่นคงทั้งชายและหญิง มีความสามารถในการเรียนไม่แตกต่างกันมากกับเด็กที่มีอารมณ์มั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางค่านิยมกับผลการเรียน เป็นเส้นโค้ง (curvilinear) คือเด็กที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคงและเด็กที่มีอารมณ์อ่อนไหวทำงานด้านการศึกษาได้ดีกว่าเด็กที่มีลักษณะค่านิยมเป็นกลาง ๆ ระหว่างสองพวกนั้น นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กที่มีลักษณะแสดงตัวและอารมณ์อ่อนไหวจะทำงานด้านการศึกษาได้ดี แต่เป็นเช่นนี้เฉพาะในเด็กหญิง ในเด็กชายลักษณะเดียวกันนี้จะเรียนได้ไม่ดี

การวิจัยของริดดิ้ง¹³ (Ridding) ก็ได้ผลในทำนองเดียวกัน โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว และการแสดงออกทางอารมณ์ กับสัมฤทธิ์ผล

¹²H.J. Eysenck, "Personality in Primary School Children (part II)," The British Journal of Educational Psychology, 39 (1969), 109-112.

¹³L.W. Ridding, "An Investigation of Personality Measures Associated with Under and Over Achievement in English and Arithmetic," The British Journal of Educational Psychology, 37 (1966), 397-398.

ในวิชาภาษาอังกฤษและพีชคณิต จากนักเรียนชายหญิง 600 คน ซึ่งมีอายุ 12 ปีขึ้นไป ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การแสดงตัวมีความสัมพันธ์สูงกับผลการเรียน และลักษณะเก็บตัวมีความสัมพันธ์ต่ำกับผลการเรียน

ส่วนการศึกษาของ ชายด์ (Child) ได้ผลไม่ตรงกับการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว ชายด์ ศึกษาบุคลิกภาพของเด็กระดับมัธยมจากแบบสำรวจบุคลิกภาพของไอเซนคหรือEPI (Eysenck Personality Inventory) วิเคราะห์ความสัมพันธ์กับสติปัญญา และผลการเรียนปลายปีของเด็ก ผลอันหนึ่งแสดงให้เห็นว่า ลักษณะการแสดงตัวและลักษณะทางด้านอารมณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา แต่ลักษณะเก็บตัวมีความสัมพันธ์กับผลการเรียน การวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ การวิจัยของ วันเพ็ญ อายุการ¹⁵ ซึ่งใช้ทดสอบถามบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นเองเกี่ยวกับการแสดงตัวและเก็บตัว หากความสัมพันธ์กับผลการเรียนในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นจากโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยส่วนหนึ่งสรุปว่า นักเรียนชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนหญิงมีลักษณะเก็บตัวมากกว่านักเรียนชาย เด็กที่เก็บตัวจะเรียนได้ดีในวิชาภาษาไทย อังกฤษ เด็กที่แสดงตัวเรียนไม่ได้ดีในวิชาคณิตศาสตร์ การวิจัยนี้ไม่ได้กล่าวถึงผลการเรียนโดยรวม

¹⁴Denis Child, "The Relationship between Introversion Extraversion, Neuroticism and Performance in School Examination," The British Journal of Educational Psychology, 34 (1964), 187-195.

¹⁵วันเพ็ญ อายุการ, "การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัวหรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น โรงเรียนรัฐบาล จังหวัดชลบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาทางการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512)

เอนทวิสต์เอด¹⁶ (Entwistle) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับวิธีเรียน และผลการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย 257 คน โดยใช้แบบสอบถามวิธีเรียน และศึกษาบุคลิกภาพจากแบบสำรวจบุคลิกภาพของไอเซนค (Eysenck Personality Inventory) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีลักษณะเก็บตัวมีวิธีเรียนที่ศึกษาผู้ที่มีลักษณะแสดงตัว แต่ลักษณะเช่นนี้มีเฉพาะกลุ่มที่เรียนดีเท่านั้น นอกจากนี้พบว่าผู้ที่เรียนดีมีแนวโน้มที่จะมีอารมณ์มั่นคง และมีลักษณะเก็บตัว ผลการวิจัยนี้ตรงกับของชายคัพพบว่า เด็กเรียนดีมีลักษณะเก็บตัว

कुमार¹⁷ (Kumar) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับสติปัญญา โดยศึกษาบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ และความสามารถทางสติปัญญาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย 167 คน ลักษณะบุคลิกภาพที่ศึกษามีแปดอย่าง คือ ซื่อซาย ฟังฟัง วางเฉย ลึกมาก ซ้ำซาก ไม่เป็นมิตร ว่องไว และความต้องการเข้าสังคม จากแบบทดสอบบุคลิกภาพของคอมเมอร์ (Comery Personality Scale) ส่วนสติปัญญาวัดจากแบบทดสอบความถนัดของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพที่แสดงถึงความเป็นคนเจียมเจียมมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเรียนรู้ในแบบทดสอบสติปัญญา แต่ลักษณะบุคลิกภาพที่แสดงถึงความเป็นคนชอบสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสติปัญญา แต่ระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

ซาราดัน (Sarason) และคณะ¹⁸ ศึกษาความวิตกกังวลในเด็กจากแบบทดสอบ

¹⁶N.J. Entwistle and Dorothy Entwistle, "The Relationship between Personality, Study Method and Academic Performance," The British Journal of Educational Psychology, 40 (1970), 132-143.

¹⁷Santosh Kumar, "Personality Variables and Intellectual Abilities as Determinants of Concept Learning," Dissertation Abstract International (1965), 1521-B.

¹⁸S.B. Sarason and others (comps.), Anxiety in Elementary School Children (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1960), 67-250.

ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการทดสอบ (Test Anxiety Scale for Children) และแบบทดสอบความวิตกกังวลทั่วไป (General Anxiety Scale for Children) จากนักเรียนชั้น 1 ถึง 10 ชายหญิงเป็นจำนวนมาก สรุปผลการวิจัยส่วนหนึ่งว่า เด็กผู้หญิงมีความวิตกกังวลมากกว่าเด็กผู้ชาย เด็กฉลาดจะวิตกกังวลในเรื่องที่จะเกิดขึ้นจริง ๆ แต่เด็กไม่ฉลาดจะกังวลในเรื่องที่ไม่มีเหตุผล หรือไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน มีความสัมพันธ์ทางลบ (ประมาณ .20) ระหว่างความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนกับสติปัญญา นอกจากนี้พบว่า เด็กผู้ชายที่มีความวิตกกังวลสูงจะทำงานด้านการเรียนการสอนได้น้อยกว่าเด็กที่มีความวิตกกังวลต่ำ แต่ลักษณะเช่นนี้ไม่พบในเด็กผู้หญิง

ในประเทศไทยมีการวิจัยเรื่องความวิตกกังวลกับการเรียน ได้แก่การวิจัยของวัลลภ กันทรพย¹⁹ ศึกษา นักเรียนเด็กหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นชาย 140 คน หญิง 360 คน ส่วนหนึ่งของการวิจัยเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลในการเรียนกับความสำเร็จในการเรียน ซึ่งได้ผลว่ามีความสัมพันธ์เป็นลบ และนักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลในการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย

ศุภลักษณ์ พรธนะแพทย์²⁰ ศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ออกของนักเรียนที่มีความกังวลใจสูงและต่ำ จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา อายุ 13 ถึง 16 ปี วัดความวิตกกังวลจากแบบทดสอบความวิตกกังวล (Test Anxiety Scale for Children) และทดสอบการเรียนรู้ออกจากแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ซึ่งได้ผลว่า เด็กที่มีความกังวลต่ำเรียนรู้ออกดีกว่าผู้ที่มีความกังวลสูง

---

¹⁹วัลลภ กันทรพย, "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลใจเรียนระดับของความปรารถนาในการสอบ และความวิตกกังวลในการเรียนกับความสำคัญในการเรียน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513)

²⁰ศุภลักษณ์ พรธนะแพทย์, "การศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้ออกของนักเรียนที่มีความกังวลใจสูงกับนักเรียนที่มีความกังวลใจต่ำ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513)

นอกจากนี้ส่วนหนึ่งของการวิจัยของ ประสิทธิ์ บัวคดี²¹ ได้ศึกษาความวิตกกังวลของ เด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด และนักเรียนในโรงเรียนนานาชาติ พบว่า ในเด็กไทยไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องความวิตกกังวล แต่จากนักเรียนนานาชาติ นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลมากกว่านักเรียนชาย

การวิจัยเกี่ยวกับความวิตกกังวลและสติปัญญา แมคคอลัม²² (McCollum) ได้ศึกษาความวิตกกังวลของเด็กนักเรียนชั้น 10 จำนวน 82 คน อายุระหว่าง 14 ถึง 17 ปี โดยวัดจากแบบทดสอบความวิตกกังวล (Manifest Anxiety Scale) ของเทเลอร์ (Taylor) และหาความสัมพันธ์กับสติปัญญาจากแบบทดสอบสติปัญญาของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ผลปรากฏว่า ความวิตกกังวลและสติปัญญาที่มีความสัมพันธ์กันน้อยจากทั้งสองเพศ ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงและต่ำพบว่า เพศหญิงที่มีความวิตกกังวลต่ำมีสติปัญญาสูงกว่าเพศหญิงที่มีความวิตกกังวลสูง

การศึกษาเรื่องเดียวกันนี้จาก แชนสกี²³ (Chansky) และได้ผลคล้ายกันในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับสติปัญญา และการเรียนวิชาพีชคณิตพบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบทั้งกับสติปัญญาและการเรียนวิชาพีชคณิต แต่ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

---

²¹ประสิทธิ์ บัวคดี, "การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในต่างจังหวัด ในกรุงเทพฯ และนักเรียนในโรงเรียนนานาชาติ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2514)

²²H.W. McCollum, "The Relationship of Anxiety of Intelligence Score of Tenth-Grade Student," Journal of Educational Research, 58 (1964), 35.

²³N.M. Chansky, "Intelligence and Achievement in Algebra," Journal of Educational Research, 60 (1966), 90-99.

แต่จากการวิจัยของ สปีลเบอเกอร์²⁴ (Spielberger) ได้ผลไม่เหมือนกับที่กล่าวมาแล้ว จากการทดสอบนักศึกษามหาวิทยาลัย 1,142 คน ชายและหญิง โดยใช้แบบทดสอบความวิตกกังวลของ เทเลอร์ และแบบทดสอบสติปัญญาทั่วไป สรุปได้ว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับสติปัญญา

การวิจัยเกี่ยวกับความถนัดทางการเรียน

บราวน์²⁵ (Brown) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางด้านการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยมอนทานา 100 คน พบว่า สัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการมีความสัมพันธ์กับความถนัดทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ในประเทศไทยเพิ่งจะมีแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนที่เป็นมาตรฐาน และยังไม่ได้ใช้กันแพร่หลาย การค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับความถนัดทางการเรียนยังมีน้อย ไสว เลี่ยมแก้ว²⁶ ศึกษาความถนัดทางการเรียนกับความคิดสร้างสรรค์เพื่อพิจารณาว่าจะมีองค์ประกอบร่วมกันหรือไม่ โดยใช้แบบทดสอบความถนัดทางการเรียนของโครงการวิจัยเลือกสรรค วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร กับแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ซึ่งสร้างขึ้นเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งพบว่า ความถนัดทางการเรียนกับความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช้

²⁴C.D. Spielberger, Anxiety and Behavior (New York: Academic Press, 1968), pp. 371-373.

²⁵W.T. Brown, "Consideration of Interrelation of Five Aptitude and Achievement Factor in Successful Male Undergraduate Students at University of Montana," Dissertation Abstract, 26 (1969), 3411A.

²⁶ไสว เลี่ยมแก้ว, "ความคิดสร้างสรรค์กับความถนัดทางการเรียน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514)

ความสามารถประเภทเดียวกัน และไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องความคิดสร้างสรรค์และความถนัดทางการเรียน

นอกจากนี้ อนันต์ จันทรกี²⁷ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียน กับความคิดแบบสืบสวนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ชายหญิง 190 คน โดยใช้แบบทดสอบความถนัดทางการเรียนของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า ความคิดแบบสืบสวนมีความสัมพันธ์กับความถนัดทางการเรียนในทุกด้าน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับความถนัดทางการเรียนทุกด้าน ยกเว้นด้านมิติสัมพันธ์

จากส่วนหนึ่งของการวิจัยของ กมล ภูประเสริฐ²⁸ เรื่องแบบการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยการหาความสัมพันธ์ของความถนัดทางการเรียนจากแบบทดสอบความถนัดของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร กับแบบการคิด แบบต่าง ๆ ได้ผลว่า เด็กที่มีความถนัดทางการเรียนสูงจะมีการคิดแบบวิเคราะห์มากกว่าเด็กที่มีความถนัดทางการเรียนต่ำ และมีการคิดแบบโยงความสัมพันธ์น้อยกว่าเด็กที่มีความถนัดทางการเรียนต่ำ การคิดแบบวิเคราะห์กับความถนัดทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก และการคิดแบบโยงความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับความถนัดทางการเรียน

การวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบแนวโน้มของผลการวิจัยบางประการ ดังต่อไปนี้

²⁷อนันต์ จันทรกี, "ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดแบบสืบสวน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับความถนัดทางการเรียน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514)

²⁸กมล ภูประเสริฐ, "การศึกษาแบบการคิดของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513)

1. มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลการเรียน โดย
  - ก. บุคลิกภาพแสดงตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียน
  - ข. ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลการเรียน
2. ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบกับสติปัญญา
3. เพศหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเพศชาย
4. เพศชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเพศหญิง
5. มีความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียนกับผลการเรียน

แต่ทั้งนี้ยังมีการวิจัยที่ไม่ได้ผลตรงตามนี้อีกหลายเรื่อง ซึ่งจะต้องทำการวิจัยเพื่อจะได้ผลที่แน่นอนต่อไป

ข้อสรุปเหล่านี้เป็นที่มาของการวิจัยเรื่องบุคลิกภาพกับความถนัดทางการเรียน และเป็นสาเหตุของการตั้งสมมติฐานสำหรับการวิจัยนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ แสดงตัวและเก็บตัว วิตกกังวลกับความถนัดทางการเรียน

ความมุ่งหมายนี้อาจแบ่งย่อยออกเป็น 3 ประการ

1. เพื่อเปรียบเทียบความถนัดทางการเรียนและบุคลิกภาพระหว่างเพศชายและเพศหญิง
2. หากความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงตัวกับความถนัดทางการเรียน และหากความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความถนัดทางการเรียน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ แสดงตัว วิตกกังวล ระหว่างกลุ่มที่มีความถนัดทางการเรียนสูงและต่ำ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ศึกษาจากนักเรียนชายหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2514 จากโรงเรียนที่เป็นสหศึกษา 3 โรง ในอำเภอเมือง จังหวัดตรัง

2. เป็นการศึกษาบุคลิกภาพเฉพาะด้านการแสดงตัวและเก็บตัว วิดกกังวล
3. ศึกษาความถนัดทางการเรียนเฉพาะทางด้านภาษา ตัวเลข วิจารณ์ญาติ และมิติสัมพันธ์
4. เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ 2 ด้าน และความถนัดทางการเรียนตามที่กล่าวมาแล้วเท่านั้น

ข้อกวดงเบองตน

1. แบบทดสอบความถนัดทางการเรียนของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร และแบบสอบถามความวิตกกังวล แสดงตัว และเก็บตัว ที่นำมาใช้นี้สามารถวัดความถนัดทางการเรียนและบุคลิกภาพได้ตามต้องการ
2. คะแนนความถนัดทางการเรียนและบุคลิกภาพของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้น ถือว่าเป็นคะแนนที่เชื่อถือได้

สมมติฐานในการวิจัย

1. มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการแสดงตัวและเก็บตัวกับความถนัดทางการเรียน
2. มีความสัมพันธ์ทางลบระหว่างความวิตกกังวลกับความถนัดทางการเรียน
3. เพศชายมีลักษณะแสดงตัวมากกว่าเพศหญิง
4. เพศหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเพศชาย

คำจำกัดความ

บุคลิกภาพ ด้านความวิตกกังวล โดยเนื้อหาของแบบสอบถาม ความวิตกกังวล เป็นเรื่องของความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนและทดสอบในโรงเรียน ความหมายจึงเน้นถึงความไม่มั่นใจ ความกลัวว่าจะทำได้ไม่ดีหรือจะทำผิดพลาดเกี่ยวกับการเรียนการสอน

บุคลิกภาพ ด้านแสดงตัว คือลักษณะแสดงออกของพฤติกรรมที่แสดงถึงการชอบเข้าสังคม ว่องไว ราบรื่น มองโลกในแง่ดี

